

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Ved Arnen

Citation: Drachmann, Holger: "Ved Arnen", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 359. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann06tom-shoot-workid56736/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Sparlagnets svære, folderige Hæng
Med Kantning af en frugtet Kniplingsstrimmelt

Og blødt, som Lejet selv, gaar Luftens Drag
Ind mod din aabne Mund og væder Tungen;
Det søger Sindets dybest gemte Lag
Med Lægedom for Hjertet og for Langen.

Hvor blødt at hvile! Hvilke blide Drømme
For dem, som under Verdens Lyst og Ve
Fik lært at holde Pulsens Slag i Tømme —
En Søvn, saa kysk som Nattens hvide Sne.

VED ARNEN

(Vintren 1882—83.)

Mønstring.

Appellen lød. Major, Kaptejn, Sergent,
De traadte frem til Mønstring, og de fandt,
Der mangled en — en Mand paa venstre Fløj.

„Naa; han er bleven bange, gammel, sløj.
Trompeter blæs! Slut Rækkerne, forinden
Der bliver flere Desertører,
Som øger Rækkerne hos Fjenden!“

Saa gik de, med disciplinære Skridt,
Hjem til Kasernen og enhver til sit;
Til Arbejd nogle, til æstetisk Hvile
Med kritisk Syslen hele Resten.

Mod Desertøren sused Vredens Pile
— Og Hadets — og saa knapped stramt de Vesten
Og banded, at han havde ødelagt
Dem hele Mønstrings Festen.

„Fordømt, at han ej kunde holde Trit,
Men skulde stedse føjte milevidt
Og ræsonnere paa det franske Snit,

Som er vor Korpsaand dog — hvad han saa siger.
 Hvad kommer Skæg og Haar den Fante ved?
 Han skulde blevet smukt i sit Geled,
 — Slet Kammeratskab gi'er en daarlig Kriger.“

Og man blev enig om: han havde truet
 Med Flugt saa længe, til han *maatte* flygte.
 Han kunde gaa; slet ingen om ham søgte;
 I Grunden havde han dog aldrig duet!

Og væk var Manden, bortblæst som af Vinden.
 Men han var *ikke* desertért til Fjenden.

Langt borte fra Kaserne og Barakke
 Han havde bygt et Hus sig paa en Bakke
 Med Udsigt over Fjord og Sund og Bælt;
 Og gamle Træer hvælved højt et Telt
 For Husets Indgang og dets Tærskel skærmed;
 I Afstand alt han saa', naar nogen nærmed
 Sig Tærsklen; og for Ven saa vel som Fjende
 Lød Dørens Indskrift med de simple Ord:
 Den, som Du søger, her i Huset bor;
 Er Du hans Ven, Du vil som Ven ham finde;
 Men hvis paa Arnens Guder ej Du tror:
 Gak bort — der er ej Bænk for Dig derindet

Til En —

Til en, som for min Ungdoms Tanke stod,
 Da uklart end jeg Livets Løb begyndte,
 Da jeg ad Banen hen med Flid mig skyndte,
 For ret til Gavn at vise Styrkens Mod,
 De spændte Sener, Aarens raske Blod —
 Til en, hvis Pris jeg anende forkyndte,
 Da jeg — trods al det Guld, jeg strøed om
 Fra Fantasiens Kister — i det skjulte
 Tidt tænkte mig en fredlyst Heiligdom,
 Hvorfra jeg Skat i ædelt Præg lod mente —

Til en, som holdt ved mig, hvordan det gik,
 Som paa den vilde Ganger fik sat Skik

Ved trygt at lade Liden ud den løbe —
 Til en, hvis Gunst sig ikke lader købe,
 Hvis Hjerte kun ved Hjertet er at vinde:
 Til Hende
 Jeg tidt i *Tanker* skrevet har en Sang.

Naar jeg i Skumringen, som mangen Gang
 Jeg har for Skik, vemodig lader glide
 Mit Blik langs mangen tæt beskrevet Side
 I Livets Bog — naar svært det er at finde
 Den faste Traad, som holder Teksten sammen,
 Da tænker jeg paa hende.
 Jeg aabner Ovnens Dør, og Arneflammen
 Miidt glødende paa Bogens Sider falder:
 Da er det, at jeg Hjemmets Aand paakalder.

Den er ej faust-forførdende den Aand,
 Jeg strækker mod den frem med Smil min Haand,
 Og, bunden som den er af Jordens Baand,
 Den synes dog forklaret mod mig skride
 Frem fra de tænkte Verdens Idealer:
 Jeg byder Hædersplads den ved min Side;
 Den lytter, medens for mig selv jeg taler:

Til Hende, som man kan betro sit Liv,
 Som man betror sit Guld til Bankens Kælder,
 Som er et helt for sig, ej Enten-Eller,
 Som, stolt af mig, vil Venner dog mig unde,
 Ej ruge paa sin Skat, lig Sagnets Drage —
 Som stedse, sindig, holdt min Haand tilbage,
 Naar selv hun saa', at mine Vredesgrunde
 Var mig uværdige, for smaa og svage,
 Men som for, hvad der Ret og Sandhed er,
 Vil sende mig i Kampen, hvor det gælder —
 Til Hende, hvem ej Døgnets Bagateller
 Gav unødvendigt, dagligt Hovedbrud,
 Men som dog regner klogt, betænksomt ud
 Hvert Livets Krav, som sig paa Tærsklen melder —
 Som aldrig smigred mig, for selv at raade
 Husholderisk despotisk i min Stue,
 Mens bag min Ryg hun spandt de fine Traade,
 Der skulde vise, *hun* var Husets Fru —

Til Hende, som mig Sjæl med Læbe bød,
 Som uden Abekærlighed omfatted
 Med Fryd de smaa, der skreg paa hendes Skød
 Og Livets Mælk med Rosenmunde patted —
 Som ej med Unatur Natur erstatted
 Og hidsed op sig til en Ild, der matted,
 Og siden sløv i Vane-Lyst sank hen —
 Til Hende, som ej bar bag Øret Pen,
 Som ej af Videns Plukkemad sig brysted,
 Men som med taktfuld Skarpsyn tidt fortrøsted
 Sig til at give Vink og Raad sin Ven —
 Som var sin Ven en øm og tro Veninde,
 Mildt dømmende de store Fejl, hun saa',
 Og aldrig søgende de Fejl at finde,
 Som blot hun aned og som kun var smaa —
 Til Hende, som trods alt, hvad Tiden røver
 Af Kraft og Storsyn hendes Ideal,
 Tro mod hans Fane, selv naar den en Gang
 Blir henslængt støvet paa Depot'ets Sal,
 Forglemmelses-Eksilet med ham prøver —
 Til Hende, som, Gud være lovet, ej
 Med Skønheds-Æblet krydsede min Vej,
 En af sig selv fortsæret, kold Gudinde —

Til Hende,

Skabt, som jeg selv, af Støv og Ler og Vand,
 Et Menneske, hvis Hjerte og Forstand
 Parlamentarisk Tidens Kamp udkæmper —
 Som aldrig Hjertets Talelyst neddæmper,
 Naar blot det fremme kan en ædel Sag,
 Men som vil hejse straks Forstandens Flag
 Til kæk Opposition, naar Hjertet svæver
 For vidt omkring — til denne sjældne Kvinde.

Til Hende

Jeg lovet har at skrive, naar en Gang
 Det lakker imod Hæld, mod Aftenstunden,
 En ærlig Vandrers Tak, en dybtfølt Sang —

Held mig, jeg kan alt skrive: hun er funden.

Moral.

I

Moral — Moral? Lad Lidenskaben hæve
 Sin Fakkelløjt i nøgen, marvfuld Arm:
 Vort Folk er sundt endnu og vil ej kræve
 At se Gudinden for et Knæfald bæve
 Med Sitren som i Gammel-Jomfrus Barm.

End staar hun i vor Phidias' Mausolé,
 End tør ej nogen raabe Ak og Ve,
 Naar Helge kryster Bølgens Havfru-Skulder,
 — Men bort med denne franske Kanapé,
 Hvor i en Peignoir man faar at se
 Fru Flane, som har lært sig til at le,
 Mens Fruens Finger rosenrøde Breve
 Sødtt smilende til Papillotter ruller.

Det nøgne hævder sig Antikens Ret.
 Det er det halvafklædte kun, som skræmmer;
 Vor unge Pige rødmer ikke let
 — Om hun er kysk — ved Jasons Heltelemmer;
 Og hvem forarges ved en Kvindes Barm,
 Som under Dansen bølger, fuld og varm,
 Fri for den Tvang, som Aandedrættet hævder?

Lidt mer og mindre *Kunstner* er vi alle;
 For Kvinden, som Model, har vi Respekt
 Om og det sidste Slør hun lader falde;
 Og lægges paa „Evropas Mode“ Vægt,
 Og ser en Dag vi hende frit at svømme
 Og kløve, snehvid Havets klare Bølge —
 Hvem kommer da med Dydens Pisk og Tømme
 Og tvinger os vort Blik bag Haand at dølge?

Kun „Dyret“ trænger til en Dyr-Tømmer.
 En Renheds Indblik i vor fri Natur
 Ej nogen Mand, saa lidt som Kvinde skæmmer,
 Men kun det *stjalne* Blik bag Skærmets Tremmer,
 Der skulde sikre Badehusets Bur.

Dog, hvad der væbner snart „Moralens“ Vagt
 — Og væbner den med Grund — det er den Smitte,

Som over Grænsen ind os bliver bragt,
 Som, uden blot det allermindste bitte
 Forsøg paa Lidenskabens Procedur,
 Blaseret, blodløs, marvløs træder frem
 Med Paastand om at finde sig et Hjem
 I hvert et Hus, der regnes vil paa Moden —
 Som over alt, hvor Rucher dækker Foden
 Og Knipling Halsen, sender lystne Blikke,
 Der intet ytrer højt, men høres tigge,
 Hæst hviskende til Silkesløbets Takt,
 Om gunstig Foretræde — denne Magt,
 Der lumsk som Snogen ser sit Snit at srikke
 Fra Baghold, og som véd, at kun en Rift
 Er nok til at befordre Biddets Gift;
 En Magt, der ej bekender, hvad den vil,
 Der aldrig sætter ridderlig paa Spil
 Sin Ære for en Skønheds Gunst at vinde,
 Der aldrig „trodsr Verden“ for en Kvinde,
 Fordi det ej er denne ene, *hende*,
 Som værdig en saa vovet Dyst den agter;
 Der, naar hun falder, hende koldt foragter,
 Der trækker Munden skævt helt ind paa Kinden
 Og siger — adspredt halvt, som sligt man siger —:
 Det er ej Dig, jeg vil — men alle! — „Kvinden“ !

For denne Magt, som sleben, aalegiat
 Paa Scenen og i Bøger rundt sig sniger,
 Som snart behersker helt Konversationen
 Og sætter „Prisen“ og bestemmer „Tonen“ —
 For denne Magt vi faar ej Stopper sat
 Ved en Censur — naar gavned vel Censuren?
 Mod denne Magt vi bør os alle samle,
 Men kun én Tilflugt gælder — kun den gamle:

Tilflugt til Sundhed, Tilflugt til *Naturen*.

Og skal vi træde til den unge Slægt
 Med Ord til Forsvarsvaaben, der har Vægt,
 Saa vil vi sige: Lev og lid og lær!
 Brug eders Lemmer, træk kun frit det Vejr,
 Som Livet pustet ind i eders Lunger;
 Hold eders Levned frit for Lystens Pletter,
 Men, griber Lidenskaben eders Sind

Med dybe Længsler og med delvis Ret,
 Saa sæt
 Som Indsats Hjertet selv i Spillet ind.
 Gør Skridtet ud; — ej noget Brøden letter,
 Som naar vort Hjerter handlede frankt og frit.
 Der staar en Kamp imellem *mit* og *dit*
 I Ungdomstiden, hvor Begæret syder
 Og Blodet vildt mod Kammervæggen slaar:
 Held dobbelt den, som Lovens Bogstav lyder:
 — Held ogsaa den, som faldt med ærligt Saar.

II.

Kast dine Bøger, Dreng, paa Ilden fluks,
 Og svar mig ej, at de blev anbefalet
 Af Mænd, som just ej selv har skrevet Juks!
 Jeg giver Dig, drakonisk, den Instruks:
 Brænd dem, før selv din unge Sjæl de brænder.
 Jeg toer ej, som Pilatus, mine Hænder
 Og lader med et let, romansk bon-mot
 Historien gaa sin Gang, indtil den ender;
 Thi har man ogsaa før, med gode Venner,
 Sig taget selv „Moralen“ noget let,
 Naar blot „Artistens“ hævdet fik sin Ret,
 Saa maa man hævde dog, at *Plet* er *Plet*; —
 Brænd disse Bøger, før de selv Dig brænder.

III

De kalder det en „Skole“. Ja, saamænd! —
 Skal *vore* Dreng sættes dér i Skole?
 Og skal vi selv, som ønsker ret at sole,
 At lufte, lutre, rense *vore* Dreng —
 Skal vi nu se dem over Bøger hænge,
 Der anatomisk sikkert spalter Køn
 Og Sind og Alder for den unges Øje
 Og gør sig den optænkeligste Møje
 Med at faa „alting med“ — helt ned til Skarnet?
 Skal vi bevare Barnet dem i Barnet,
 Renhed i Sjæl, i Hjertet Idealet?
 Hvad eller gøre dem til voksne straks,

Homines sapientes af den Slags,
Hvem Slangen Kundskabsfrugten anbefaled? ---

Nej, saa herud med dem til Hospitalet,
Afdelingen, den renommerte fjerde!
Saa heller indenfor det vage Gærde,
Der Folk og Fæ paa Bidstrup-Gaard adskiiler!
Lad dem med Selvsyns dobbeltslebne Briller
Se Drukkenskab, Skørlevned, Hysteri
Og hemmelige Synders Brændemærker
Som Ophav til og Grund og Aarsag i
„Dokumenteringen“ i Skolens Værker! ---
Saa staa en Streg vi over Poesi,
Saa er det *Factums* triste, bitre Sprøg,
Der ryster Hjertet i hver Kammerkrog
Og kalder Pædagoger fjært og nær
Til Opbud under nye, strenge Faner ...

Men rør ej dette sammen i en Bog
Og sæt det over „Stilens“ Glød i Kog
Og byd vor Ungdom det som dens Romaner.

 IV

Lad vore Sønner tage Skovl i Haand,
Lad Kvinden kaste bort Korsettets Baand,
Saa kan hun endnu blive Bedstemoder;
Lad hende række Hest i Stald sit Foder,
Lad hende gaa i Køkken og i Bøder:
Det er den sunde Prosas Poesi.
Vi du'r kun halvt: vi vil, at vore Pøder
Skal staa Naturen mere nær end vi.

Vi humper ved vor halve Videns Krykker.
Lad vore Sønner kaste Krykken helt:
Den føler Trykket bedst, hvem Skoen trykker,
Og vi, som søndret er i hundred Stykker,
Vi vil ej se den næste Slægt saa delt;
Den *hæle* Viden, det er Idealet,
Men for at naa saa vidt, ak, kære Børn,
Saa maa I have Sener som en Bjørn.

Bliv sund, bliv stærk, ryd Krættets stive Tjørn,
Tærsk, pløj og kærn — og dermed Gud befalet!

V

Thi hvad vi tror, og hvordan end vi former
Det Billed os, hvori vi til er blevet:
Naar gennem Skoven Luftens Aande stormer,
Naar Havets Bølger ruller over Revet
I Brand og Braad, og dog paa Loves Bud:

Saa er det Gud.

Naar Foraars-Kimen løfter Lerets Dække,
Naar Spiren aabenbares i den Sprække,
Som slaas i Moderjordens skære Hud —
Naar alle Blomster, som med et, begynder
At udbaldyre Kildeskræntens Hynder,
Naar Fugle-Orglet søndagsstemt forkynder,
At nu staar Vaaren over Landet Brud:

Saa er det Gud.

Naar Semmerskyen over Kornet sejler
Og dybt i Søens Blik sit eget spejler,
Naar fra det høje, rene Himmelblaa
Det var, som om et Øje mod os saa'
Og vilde forske vore Tanker ud:

Da er det Gud.

Og stiger Høstens Maane stor og rund,
Orakel-Præsten lig fra Templets Grund,
Frem for vor Undren i sit Guldmors-Skrud —
Og naar, mens Vinternattens Mørke ruger
Og Frostens Tvivl vort bange Hjerte knuger,
Og naar — som nu — for Ovnens aabne Luger
Ved Haabets Ild vi holder trøstigt ud —
Og naar vor Kræftop, som har leget Skjul
Med Søkendkoret, lig en Skovens Fugl
Frisk kæder Sangen fra den sidste Jul
Til Sangen, som om Sommer bringer Bud —

Saa kald Dig Tvivler, kald Dig Troens Mand:

Det staar for Hjerte klart, som for Forstand,

At her er Forsyns-Tanken, her er Gud.

De bedste Timer.

De bedste Timer; — var det dem, jeg nød,
 Da fram min Knop til Blomster-Glæde brød,
 Da første Gang jeg Skaberfryden følte?
 Nej, nej; det var ej dem. En Angest kølte
 Den hede Fødsels Fryd: Is i min Rus!
 Thi lig en Nattebrises Dødvindssus
 Hovmod og Trods om Blomstens Bæger spøged:
 I samme Nu var Blad og Strængel krøget,
 Min Blomst var brudt,
 Min Knop var død,
 En Snevold over Kunstnervaaren føget.

De bedste Timer har jeg levet sammen
 Med Dig, almægtige Natur!
 Himlen var Maleriet, Jorden Rammen,
 Jeg selv et lidet Straa, der brudt itu
 Sank ned, svandt bort i samme Nu,
 Og hverken Hovmod eller Klage,
 Nej, kun en Taare, Duggens, blev tilbage —
 Mit Hjertes Graad,
 Min Livsens Dug,
 Erindrings Taaren over skyldfri Dage

I Kloster!

Sig, tænkte Du tidt ej at træde,
 Træt af den Verden, der saared din Fod,
 Ind i et fredlyst Kloster
 Og gøre for Livet Bod?

Du tænkte dog ej paa Tonsuren,
 Ørkesløs stod ej din Hu til at staa
 Kronraget, stum i din Celle
 Og lade Dagene gaa.

Du tænkte vel nok at synge
 Sangen for Naadens velsignede Vin,
 Sangen om Verdens Forsoning —
 Men ikke paa Munke-Latin.

Du tænkte vel selv at øge
 Brødrenes Stemmer i stigende Takt,

Koret om Menneskehjertets
Verdensforløsende Magt.

Kan hænde, Du tænkte omsider,
Træt af den Verden, som saared din Fod:
Hjertet er selv et Kloster,
Hvori vi for Livet gør Bød!

Det abnorme — det normale!

I

Jeg giver hundred Nætters Eiskovsrus
For én Dag tilbragt ved et køligt Krus
Fra Kilden, som bag Havegården risler.
At omgaas Slinger er en farlig Sport:
Du vender uforvarende Dig bort —
Og Slangen stikker, mens den kælent hvisler.

Jeg giver alle „Slangers“ Gift og Sædme
For ved et Barneblik at kunne rødme;
Jeg giver alle Laurbærkranses Duft
For at indaande Markens Muldjordsluft.
Af Byen elsker mest jeg Forstadsmuren:
Kunst er min Glæde, men min Gud Naturen.

Og over al Berømmelse og Ære
Jeg sætter det, som Barn blandt Børn at være,
At løse med dem helt for Glædens Sluse,
At tegne dem paa Tavlen Mænd og Huse
Og sætte Krans paa Tag med et Hurra! —

Den Bifaldsjubel, som mig møder da,
Den kan, som Muldjordsduft, min Sjæl beruse.

II

Træd frem, I Dage, med Feber, med Hede,
Med overnaturligt skærpede Blikke,
Med Attraas Jubel og Attraas Lede:
Træd frem, I Dage! — jeg kender Jer ikke.

Jeg lænker Jer sammen med hine Nætter,
 Hvis Dug gør Maanen paa Himlen drukken,
 Hvis Rus var Bærme, hvis Bærme pletter,
 Hvis Røgelse-Kar blev Lig-Højs Krukken.

Der er ej nogen, ej stor eller liden,
 Som ej har ofret til det abnorme;
 Men hvorfor klage, naar vi dog siden
 Til Havnen søgte for Hvirvelstørme? —

Ak, det abnorme! Ved Modens Love
 I Havnen netop man kærligt røgter det.
 Saa vil vi mod det i Kamp os vove:
 Min Sjæl! vi kender det — og vi frygter det.

Hytternes Sang.

Se os, her ligger vi, jordløse, smaa;
 Konge-Vejs Kusken paa Hestene skynder —
 Vandreri ifald Du vil Livet forstaa:
 Lyt til de Sange, som Hytterne nynner!

Her blev vi kastet, paa bedste Beskub,
 Længs med den Aare, som Byerne nærer;
 Intet vi ejer: med Rub og med Stub
 Slut har os Byen, som alting fortærer.

Intet? — Jo nok: gennem Slægterne hen
 Arved vi Pligten til Smaafolk at være,
 Arved, med Trykket paa Nakken, igen
 Retten og Evnen til Byrden at bære.

Retten har kræget vor Ryg imod Jord:
 Da fik vi Øje paa Ornen dernede,
 Saa' hvor den krøb i sit lerede Spor,
 Saa' hvor den sanked taalmodig til Rede.

Og som en Lærdom vi drog af det Dyb,
 Svælget, som os og den blindfødte skiller,
 Livet, som os fra det uselig' Kryb
 Milevidt højt — og i Solskinnet — stiller.

Møtte vi siden, med Knald og med Larm,
Konge-Vejs Herren, der aged til Hove,
Da skød vi Haen paa Stand under Arm, —
Herren var naadig, det maatte vi love.

Forrider-Svæben, den traf os jo nok,
Spændet fo'r frem under Frusten og Snøften:
Men vi fik Tid, over Sten, over Stok,
At retirere vort Liv ned i Grøften.

Skete det da, som vi krumbøjed stod
Gennem de lange, de solhede Dage,
Grøftende Marken, at Fod kun for Fod
Herskabs-Karossen kom støvet tilbage:

Løberen var der — men Løberen gik,
Kusken holdt Pисken — men borte var Skraldet;
Føroverbøjet, med Tab i sit Blik,
Herren derinde — i Unaade faldet.

Hytternes Herre — som vi kun en Træl —
Hvortil den Jagen og Vrinsken og Snøften?
Er Du, som Ormen, til Livet i Gæld:
Hvorfør, Hr. Orm, kære Godfolk i Grøften?

Vandrer! her huser vi, jordløse, smaa;
Tiden er rullet med Støvølger over
Konge-Vejs Banen, den langstrakte graa —
Slægtled paa Slægtled langs Vejgrøften sover.

Hyttefolk er vi. Der spired, en Vaar,
Frihed paa Markerne; Sæden staar frodig —
Frihed for den, som har Fæhold og Gaard:
Hyttefolk er vi, vi ventor taalmodig.

Hører Du, Vandrer, en Afregningsdag
Larm over Gærdet, med Eder og Banden,
Kærlingejammer og Mandfolkeslag?
Ja, det er os, som er hjemsogt af Fanden.

Brændevidsdjævnen, det skabede Dyr,
Er os fra Kroen i Kroppene faret:
Ingen kan holde paa Voldsmanden Styr.
Vandrer, dér har Du paa Ufreden Svaret.

Dog, Du bør vise Retfærdighed os:
 Hytten af Hundredeaarstrykket, fortæres,
 Men for hver en, hvor om Flasken man slaas,
 Finder Du fern, hvori Arbejdet æres.

Vend Dig ej straks og gaa bort til din By.
 Fremtiden gror selv paa jordløse Steder;
 Sønnerne vore vil synge paany
 Sangen om Fædrenehytternes Hæder.

Sønnerne findes blandt Dommer og Præst,
 Kunstner og Forsker, hvor Aandslyset skinner —
 Friheden tog dem fra Vejmandens Læst,
 Aanden paa Konge-Vejs Banen dem finder.

Dér, hvor den Junker med Firspandet jog,
 Styrer en Kunstner sin Gang mod den gamle
 Hytte, hvor Fa'r fra sin Kakkellovnskrog
 Ivrigt mod Dørklinken søger at famle.

Se, hvilket Møde! Vor Mo'r er i Graad,
 Næppe for Glæde kan Sønnen hun kende,
 Søsteren bruger sin Naal og sin Traad,
 Kinden i Solglød, ved Vinduet henne.

Foraarets Blæst over Gavlvæggen gaar,
 Hitter en Sprække, hvori den kan tude,
 Mens i Koncerten som Medhjælp den faar
 Graaspurve-Koret i Hækken derude.

Se os, her ligger vi, jordløse, smaa;
 Konge-Vejs Kusken paa Hestene skynder —
 Vandrer! ifald Du vil Livet forstaa:
 Lyt til de Sange, som Hytterne nynner!

Godt Raad.

Fordi din Ryg er daarlig, Ven,
 Dit Hjerte brudt itu,
 Fordi maaske dit Liv er spildt,
 Saa kan dog andres du'!

Fordi Du ser en vissen Høst
 Bestandig ved vor egen Kyst
 Med dine kolde Blikke —
 Saa mangler dog en vaargrøn Lyst
 Ved anden Strandbred ikke.

Derfor det Raad: Sejl bort, min Ven,
 Ifald Du fryser her;
 Søg bedre Zoners bedre Lyst
 At lægge mere nær!
 Dog nej, saa mangled Du just *det*,
 Som gør Dig denne stakkels Piet
 Forønsket fremfor alle —
 Den vrantnes Lyst og delvis' Ret
 Til at slaa ud sin Galde.

Vi rækker hjemmebrygt, min Ven,
 Dig Krusets Æblernøst;
 Hver Landsens Skik har Landets Lov
 Og saa har denne just:
 Du kan ha' bedre Varer smagt,
 Du kan din Dadel, din Foragt
 Paa Kender-Grunde støtte —
 Men har Du først paa Drikken smagt,
 Du bør ej deri spytte!

Jeg vilde saa gerne vide!

Jeg vilde saa gerne vide,
 Hvad Livet inderst i Kærnen bær';
 Jeg gik til en uænsset Side,
 Fjernt fra den stimende Hær.

Forbi mig drog de med lydende Raab,
 Hob efter Hob,
 Med Førere, Vaaben og Mærker;
 Føreren syned dem, Taleren ildned dem,
 Alle Ting ægged dem, ingen Ting mildned dem,
 Signet de blev af Troldmænd,
 Lægmænd, Læger og Klerker.

Jeg knæled paa Græssets Hynder,
 Mit Øje søgte med Angst mod Jord:
 Jeg var som en domfældt Synder,
 Hvis Liv paa et Vink beror.

Men *hvad og hvorledes?* Jeg bad, besvor: —
 Ord efter Ord
 Fra Vejen hen over mig larmed;
 Da saa' jeg en Rede, hvor Markskollet skraaned,
 Et Agerhøns-Boelsted, af Plovklingen skaanet,
 En Moder jeg saa', som mod Kulden
 Sit Kuld under Vingerne varmed.

Jeg følte, med duggede Blikke,
 Hvad Livet inderst i Kærnen bær'.
 Jeg *saa'* det — jeg hørte det ikke
 Histr fra den stimende Hær.

Morgen- og Aftensange.

Jeg stod om Morgnen i Børnenes Kammer;
 Lyst det paa Solsiden laa,
 Og dér var en lille, som lallende stammer,
 De to, som kan pludre og gaa.

De vækkes af Solen, de vaagner med *den*,
 Til Hvile med Solen de gaar,
 De kravler af Seng og til Sengs igen
 Med Guldglans om lysegult Haar.

De lyder ej Love, de kender ej Pligt,
 De lærte ej Bønner af Bog:
 De kvadrer som Fuglen et selvlavet Digt
 I Fuglenes barnlige Sprog.

Ved Morgen og Aften i Børnenes Kammer
 Jeg sørger for stedse at staa:
 Jeg hører den lille, som lallende stammer,
 De to, som kan pludre og gaa.

De beder en Bøn. Hvem lærte dem *den*?
 Og hvordan fik Stemmen den Klang?
 De Spørgsmaal, de kommer bestandig igen —
 Hvor lærte vel Fuglen sin Sang?

Gode Engle.

Da jeg var lille, lærte Moder mig,
 Mens jeg andægtig paa min Skammel lytted,

At alle Mennesker var „slemme“ tidt —
 Hvad de saa loved, lige lidt det nytted!

De rev, de slemme Dreng, deres Tøj,
 De skulde stadig slaas og altid drille,
 Samt vidste, hver sin Sag, naar det kom til
 Forhør, i allerbedste Lys at stille.

De reves om en Dukke, men saa snart
 De fik den til sig, smed de den i Krogen;
 Gav man en Have dem til Tamleplads,
 Straks fandt de Vejen over Haveaagen.

Det var jo meget stygt og meget slemt,
 Og galt var det for længe siden gaaet,
 Om ej som Hjælp paa Vejen med enhver
 Sin gode lille Engel havde faaet.

— Jeg spurgte: Hvordan ser en saadan ud?
 Men Svaret, som jeg fik, jeg mindes ikke;
 Jeg husker kun, at ventende jeg sad
 Og søgte det i Moders milde Blikke.

Jeg voksed til, men „Englene“, jeg saa',
 Og som paa Vejen fulgte mig et Stykke,
 Det var dog næppe *dem*, min Mo'r har ment,
 — Klejn Hjælpen var, og klejn var Følgets Lykke.

Dog har jeg mangen Sommeraftenstund,
 — Naar lyse Skyer sejled gennem Rummet,
 Naar fuldt mit Hjerte var, til Randen fuldt —
 Ret som de gode Røsters Sang fornummet.

Og mangen stille Nat, naar langt fra Land
 Og langt fra Landets Lyst jeg ensomt vugged,
 Da har jeg set højt over mig et Blik —
 Og det har Længslens Feber i mig slukket.

Og nu, jeg længst er stor og selv har smaa,
 Nu, jeg er lagt i Lilleputte-Lænker,
 Nu har jeg ikke ondt ved at forstaa,
 Hvorfor man Engle helst som *Børn* sig tænker.

Ved Klosterkilden.

Til Emmy

Hvor Orlogsheltens Enke har paa Munke-Grunden bygget,
 Hvor „Frøkner“, om ej Nonner smaa, for Livet blir betrygget,

Hvor Hytters Tag bag Klosterhegn af Elme blir beskygget,
 Dér har en Eneboer-Plet Naturen selv sig hygget:
 Og dér, ja dér har mangen Gang,
 Hvor Kilden følger dybt sin Trang
 Og bryder sig sin Vej med Sang,
 Vi to vor Fremtids Borg i Tanken bygget.

Snart tyk som Arm, snart tynd som Siv, i Grottens Murstensskaaler
 Ustandselig fra skjulte Lag den lyse Strøm fremstraaler,
 Ej nogen Dæmning, Vold og Tvang den tungerappe taaler,
 Men Skæppen, ja selv Tønder fuld, de Klosterfolk den maaler;
 Hvad gemt i Nu- og Fortid laa,
 Den synes gøttende forstaa:
 Den gi'r hver Sladder Mundkurv paa,
 Mens selv den drikker med sit Ekko Skaaler.

Dér sad med Dig jeg tyst og glad de mange Formiddage,
 Mens Kildens Saga flød og lød med Ekkos Sang tilbage;
 Thi Orde kom ej Du, ej jeg — din Haand jeg maatte tage,
 Og jeg betragted Dig og saa' dit Ansigts lyse Sage:
 Den Skrift, jeg læste dér, den gød
 En Rislén i min Sjæl, og rød
 Om Kind og Pande jeg udbrød:
 Velsignet Du — velsignet alle Dage!

Thi blev i Fristelser jeg ført, og bukked svag: jeg under,
 Da saa' Du, hvor min Anger bed de dybe, dybe Vunder,
 Og af hvert Saar Du saa' der brød, i svære Fødselsstunder,
 Et Taarens Væld, et Hymnens Væld, som dybt i Smerten bunder;
 Da lagde Du din Haand i min,
 O denne Haand saa fast som fir,
 Og sagde: „Jeg er altid Din;
 Jeg tror paa Dig!“ — Og Troen er et Under.

Imedens løb de glade smaa og samlede Træets Frugter,
 Hvor Muldets Jord-Parfume som af Edens Blomster lugter;
 En Slange var der, men det var kun Kildebækkens Bugter,
 Der skyder krummet, blank og trind igennem Skræntens Slugter;
 Og vore Smaafolks Laterrøst
 Den gav en Genklang i vort Bryst:
 Saa sad vi dér i stille Lyst
 Og tog af Barnehaanden Edens Frugter.

Roskilde i Høsten 1883.